

Bijsluiters voor begeleiding

Beste werkgever,

Met de banenafpraak hebben overheid en Sociale Partners de handen ineengeslagen, om op de reguliere arbeidsmarkt meer te gaan werken met Realisten: mensen met een arbeidsbeperking*. Inclusief ondernemen noemen we dat. Er moeten 125.000 garantiebanen worden gecreëerd voor 2026.

De doelgroep van Realisten is heel divers. Jong, oud, hoog- of laagopgeleid: er is een breed scala aan beperkingen en mogelijkheden. Ieder bedrijf kan dus zijn steentje bijdragen. U staat op het punt een Realist aan te nemen of bent zich hierop aan het oriënteren. Met deze bijsluiter helpen we u op weg.

WAJONG EN PARTICIPATIEWET

Wajong staat voor Wet Werk en Arbeidsondersteuning Jonggehandicapten. De ondersteuning is voor mensen die vanaf hun jeugd/studie te maken hebben met een arbeidsbeperking.

Het UWV is verantwoordelijk voor de uitvoering en ondersteuning van mensen met een Wajong uitkering.

De Participatiewet vervangt per 1 januari 2015 de bijstand (WWB), de sociale werkvoorziening (WSW) en een groot deel van de Wajong. Wel blijven mensen die op 1 januari 2015 een WSW of Wajong uitkering hadden, deze behouden.

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering en ondersteuning vanuit de Participatiewet.

Bij ondersteuning vanuit UWV of gemeente kunt u denken aan:

- **NO RISK-POLIS:** Vergoeding loondoorbetaling tijdens ziekte van een Realist
- **PREMIEKORTING:** Korting op premies werknemersverzekeringen
- **SUBSIDIE VOOR AANPASSINGEN:** Vergoeding kosten voor aanpassen van de werkplek
- **TEGEMOETKOMING IN LOONKOSTEN:** In bepaalde situaties worden loonkosten vergoed

WIST U DAT...

... **Het WerkgeversServicePunt (WSP)** in uw arbeidsmarktregio hét aanspreekpunt is voor informatie en ondersteuning bij het vinden of in dienst nemen van een Realist? Het WSP is een samenwerkingsverband tussen UWV, gemeenten, scholen en diverse kenniscentra.

... **De Normaalste Zaak** een werkgeversnetwerk is voor MKB- en grote bedrijven, gericht op inclusief ondernemen? U vindt er praktijkvoorbeelden en treft er collega werkgevers die ook bezig (willen) zijn met inclusief ondernemen. Daarnaast is er veel informatie te vinden, onder andere via de AWWN-brochures '**Arbeidsparticipatie vanuit financieel perspectief**' (over het maken van een sluitende businesscase) en '**Mensen met een beperking aan de slag helpen**' (concreet stappenplan met wetgeving en regelingen per doelgroep). Ook ideaal om op de hoogte blijven van de meest recente ontwikkelingen. (www.denormalstezaak.nl)

... **De Realisten** verschillende projecten hebben, om werkgevers en werknemers met een arbeidsbeperking nader tot elkaar te brengen? (www.derealisten.nu)

... **Harrie®** de ideale collega is voor een Realist, als het gaat om begeleiding op de werkvloer? CNV Jongeren traint Harrie® en biedt gratis sessies aan om het draagvlak voor de komst van een Realist in het team te vergroten. (www.ikbenharrie.nl)

*CNV Jongeren noemt mensen met een arbeidsbeperking 'Realisten': Mensen met een realistische kijk op wat ze kunnen en wat niet. Mensen met unieke levenservaring en doorzettingsvermogen!

LAAGGELETTERD

Uit sommige beperkingen komen specifieke kenmerken en kwaliteiten voort. Wij geven u tips voor op de werkvloer, om daar mee om te gaan. Realiseert u zich echter wel dat elke persoon anders is. Gebruik de tips als handvatten om over begeleiding in gesprek te gaan.

1,3 miljoen Nederlanders tussen de 16 en 65 jaar hebben grote moeite met lezen en schrijven. Deze mensen noemen we laaggeletterd. Zij zijn niet in staat gedrukte of geschreven informatie te gebruiken en kunnen hierdoor minder goed functioneren in de samenleving, thuis en op het werk. Zo zijn ze voorbeeld niet in staat om veiligheidsinstructies te lezen, zaken schriftelijk over te dragen aan collega's of formulieren in te vullen. Twee derde van de laaggeletterden is van Nederlandse afkomst, de rest is van buitenlandse afkomst. Laaggeletterd zijn zegt niets over de intelligentie van mensen.

KENMERKEN

Uit de praktijk blijkt dat veel mensen die laaggeletterd zijn een aantal specifieke eigenschappen en kwaliteiten hebben, die erg waardevol zijn in arbeidssituaties. Zo beschikken ze over:

- Creativiteit
- Goed geheugen
- Goede sociale vaardigheden
- Overtuigingskracht

Voor (bijna) alle laaggeletterden is het lastig om toe te geven dat de ze niet kunnen lezen en schrijven. Op de werkvloer zullen ze dit daarom zoveel mogelijk proberen te verbergen. Toch is laaggeletterdheid op de werkvloer op termijn vaak zichtbaar. Iemand die laaggeletterd is kan bijvoorbeeld afspraken vergeten (kan ze niet lezen/opschrijven); neemt formulieren mee naar huis; stelt vragen over informatie die al schriftelijk is; stuurt geen of zeer korte e-mails; beweegt zijn ogen niet over teksten of formulieren en leest traag (of niet) werkinstructies/werkroosters door.

TIPS VOOR DE WERKGEVER

- Gebruik eenvoudige taal, maak korte zinnen en gebruik geen lange teksten
- Ondersteun informatie met plaatjes
- Gebruik grote letters
- Maak laaggeletterdheid bespreekbaar op de werkvloer
- Vraag eventueel of u of een van uw medewerkers hem/haar kan ondersteunen door zaken mondeling toe te lichten
- Maak gebruik van het aanbod aan (gratis) cursussen die uw medewerker kunnen scholen

WEBSITES

www.taalwerkt.nl
www.lezenenschrijven.nl

Structurele begeleiding van een Realist is essentieel om de plaatsing in uw bedrijf succesvol te maken. De Harrie Helpt-training zorgt ervoor dat u of uw werknemer goed toegerust wordt, om deze begeleiding te bieden. Voor die begeleiding, ook wel interne jobcoaching genaamd, is subsidie via het UWV beschikbaar. Meer informatie vindt u op www.ikbenharrie.nl